

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Onze referentie: 159104/122906/ [redacted]

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Ondergetekenden, inspecteurs [redacted] met
toezichthoudernummers [redacted] toezichthouders van de Nederlandse
Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) van het Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit, als bedoeld in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht,
aangewezen voor het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of
krachtens de wettelijke voorschriften waarvan het toezicht op de naleving is
opgedragen aan de NVWA, berichten u het volgende:

Aanleiding:

Dit rapport van bevindingen is opgesteld naar aanleiding van een inspectie
(5374474) in het kader van Dierenwelzijn hercontrole. Op basis van een
inspectie op 17-02-2020 was er door het team bestuurlijke maatregelen van de
NVWA (TBM) een Last onder Bestuursdwang (LOB) met referentie BBB/LIT/LIT/U-
20/02883 opgesteld. In deze LOB waren drie maatregelen opgenomen waaraan de
houders per 16-04-2020 moesten voldoen.

Verder waren er naar aanleiding van inspecties op 19 december 2018, 4 februari
2019, 23 juli 2019 en 30 juli 2019 twee Lasten onder Dwangsom (LOD's) met
oorspronkelijk respectievelijk vier en twee maatregelen opgelegd aan het bedrijf
door TBM. Vanwege verbeurdverklaring en intrekking van een aantal maatregelen,
was tijdens deze inspectie van beide LOD's nog één maatregel geldig.
Tenslotte staat het bedrijf geregistreerd als een zogeheten 'risicobedrijf' van de
NVWA, en het wordt om die reden regelmatig gecontroleerd.

Tijdens deze inspectie werden wij vergezeld door toezichthoudend dierenarts [redacted]
[redacted] toezichthoudernumme [redacted] eveneens werkzaam bij de NVWA.

Locatie:

[redacted]

Bevindingen:

Bijlage 1: Als bijlage 1 heb ik, toezichthouder [redacted] een plattegrond van de locatie
bijgevoegd.

Bijlage 2: Tijdens de controle hebben wij, toezichthouders [redacted] foto's
gemaakt. Een aantal van deze foto's is als bijlage 2 bij dit rapport gevoegd.

Op woensdag 22 april 2020 omstreeks 10.30 uur bevonden wij, toezichthouders
[redacted] ons op bovenstaande locatie. Wij troffen hier de ons
bekende heren [redacted] Wij hebben ons aan hen
gelegitimeerd als toezichthouders van de NVWA, en hen het doel van onze komst
medegedeeld. Vervolgens zijn wij gestart met onze inspectie.

Voordat wij het bedrijf betraden, hebben wij ontsmette laarzen en een
wegwerpoverall aangedaan die afkomstig zijn van de Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit.

Hokjes naast ligboxenstal

Wij, toezichthouders [redacted], zagen meerdere kalveren en een aantal
varkens gehouden in de hokken naast de ligboxenstal (stal 1).

Hok 1/2/3

Wij zagen vier kalveren gehouden in het eerste hok (gezien vanaf de oprit aan de Veldjensweg), zes kalveren gehouden in het tweede hok en zeven kalveren gehouden in het derde hok. Wij zagen geen afwijkingen betreffende het welzijn van deze kalveren.

Inspectie**Datum**
4 6 2020**Onze referentie**
159104/122906/**Hok 4/7**

Wij zagen drie varkens gehouden in het vierde hok en drie varkens gehouden in het zevende hok. Wij hoorden dat toezichthoudend dierenarts [REDACTED] aangaf dat de waterdruk in de drinknippels bij deze varkens te laag was. Zij vertelde dat zij bij het indrukken van de drinknippels constateerde, dat er slechts druppelsgewijs water uit deze drinknippels kwam.

Wij hebben bij de houders aangegeven dat ze dit aan moesten passen, en dat wij de volgende inspectie zouden nagaan of dit was verbeterd.

Verder zagen wij dat één van de varkens in hok 7 mager was, en links voor licht kreupel leek te lopen.

Tenslotte zagen wij dat de hygiëne in beide hokken matig was.

Hok 5

Wij zagen drie kalveren (nuka's) gehouden in het vijfde hok. We zagen geen afwijkingen betreffende het welzijn van deze kalveren.

Hok 6

We zagen één varken gehouden in het zesde hok. We zagen dat dit hok ingestrooid was met stro, maar dat de hygiëne van dit hok matig was.

Loods (stal 2)

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen voornamelijk jongvee gehouden in zes hokken op enkel betonnen roostervloer in de loods.

We zagen zes pinken in hok 2.7, acht kalveren/pinken in hok 2.6, 13 pinken in hok 2.4, zes kalveren/pinken in hok 2.3, vijf stieren in hok 2.2 en drie runderen in hok 2.1.

Wij zagen dat de hygiëne bij deze runderen overal voldoende was, en dat alle runderen de beschikking hadden over voldoende voer.

Wij zagen in hok 2.4 nog wel een aantal pinken met een kale nek of een verdikte eeltlaag in de nek op de plaats waar deze runderen met hun nek tegen de bovenbuis van het voerhek aan schuren tijdens het vreten (onder andere werknummers 9057/9058/9059/9060/9062).

Wij zagen dat de wijze van toediening van het voer meerdere dieren onnodig lijdten of letsel toe bracht.

Hieruit bleek ons dat er werd gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 2.4, zevende lid, van het Besluit houders van dieren.

Tevens bleek ons dat er niet was voldaan aan maatregel 1 uit de Last onder Dwangsom met referentie BBB/LIT/LIT/U-19/12089.

Geitenhok

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen vijf geiten met drie lammeren gehouden in een hokje onder een afdak achter op het erf. Wij zagen geen afwijkingen betreffende het welzijn van deze geiten.

Weilanden naast stallen

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen 12 runderen gehouden in een aantal percelen links van het koepad naast de stallen/kuilen (Weiland 1). Wij zagen dat in een hoek van dit perceel de afrastering plat lag, en dat hierdoor strengen prikkeldraad los op de grond lagen. Wij zagen dat de runderen in dit perceel hierdoor met hun poten in deze strengen verstrikt konden raken. Wij zagen dat hier ook een metalen ladder met omhoog stekende metalen 'voetjes' in het perceel lag. Wij zagen dat meerdere runderen hierdoor toegang hadden tot scherpe en uitstekende delen.

Inspectie

Datum
4-6-2020Onze referentie
159104/122906 [REDACTED]

Wij zagen dat meerdere runderen, die niet in een gebouw werden gehouden, geen bescherming werd geboden tegen gezondheidsrisico's.

Hieruit bleek ons dat er werd gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 1.6, derde lid, van het Besluit houders van dieren.

Tevens bleek ons dat er niet was voldaan aan maatregel 4 uit de Last onder Dwangsom met referentie BBB/AVM/AVM/U 19/03110.

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen verder één paard en één rund gehouden in het perceel direct rechts van het koepad naast de stallen/kuilen (Weiland 2). Wij zagen in dit perceel een stapel houten materialen, waaronder (kapotte) pallets. Wij zagen op meerdere plaatsen in dit houten materiaal uitstekende, deels verroeste metalen spijkers. Wij zagen dat dit paard en dit rund hierdoor toegang hadden tot scherpe en uitstekende delen.

Wij zagen dat meerdere dieren, die niet in een gebouw werden gehouden, geen bescherming werd geboden tegen gezondheidsrisico's.

Hieruit bleek ons dat er werd gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 1.6, derde lid, van het Besluit houders van dieren.

Tevens bleek ons dat er niet was voldaan aan maatregel 4 uit de Last onder Dwangsom met referentie BBB/AVM/AVM/U-19/03110.

Loods schapen (stal 3)

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen verschillende schapen en geiten (waaronder lammeren) gehouden in meerdere hokken in de loods. We zagen geen afwijkingen betreffende het welzijn van deze schapen en geiten.

Weiland hoek Veldjensweg – Pontegatsweg

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen drie schapen en vijf lammeren gehouden in het perceel in de hoek van de [REDACTED] naast de westelijke oprit van het bedrijf (Weiland 3).

Wij zagen dat één van deze schapen een streng prikkeldraad in de staart gewikkeld had. Wij hebben bij de houders aangegeven dat ze deze snel moeten verwijderen.

Verder zagen wij een platliggend metalen hek in dit perceel liggen. Wij zagen dat de schapen hier toegang toe hadden, en met hun poten tussen dit hek konden komen. Wij zagen dat zij zich hierdoor zouden kunnen bezeren.

Wij zagen dat meerdere schapen, die niet in een gebouw werden gehouden, geen bescherming werd geboden tegen gezondheidsrisico's.

Hieruit bleek ons dat er werd gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 1.6, derde lid, van het Besluit houders van dieren.

Tevens bleek ons dat er niet was voldaan aan maatregel 4 uit de Last onder Dwangsom met referentie BBB/AVM/AVM/U 19/03110.

Verder wees toezichthoudend dierenarts [REDACTED] ons erop dat één van deze schapen rechts voor ernstig kreupel liep en deze poot amper belastte. Zij zei dat dit schaap duidelijk pijn had aan deze poot en het daarom niet belastte.

Wij zagen dat een schaap dat ziek of gewond leek niet onmiddellijk op passende wijze werd verzorgd.

Hieruit bleek ons dat er werd gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 1.7, onder c, van het Besluit houders van dieren.

Kalveren iglo's

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen acht (nuchtere) kalveren gehouden in drie kalveriglo's achter stal 2. Wij zagen geen afwijkingen betreffende het welzijn van deze kalveren.

Ligboxenstal (stal 1)

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen meerdere runderen gehouden in groepshokken met ligboxen in de ligboxenstal.

Jongvee linkerzijde ligboxenstal

Wij zagen circa 35 stuks (voornamelijk) jongvee gehouden in vier hokken met ligboxen aan de linkerzijde van de ligboxenstal (gezien vanaf de ingang aan de noordoostkant van de stal).

Wij zagen 14 runderen in het voorste hok, vijf runderen in het tweede hok, 13 runderen in het derde hok en drie runderen in het laatste hok. Wij zagen dat deze laatste drie runderen recent onthoofd waren.

Wij zagen dat deze runderen de beschikking hadden over voldoende geschikt voer, en wij zagen verder ook geen afwijkingen betreffende het welzijn van deze runderen. Wij zagen dat de algehele conditie van deze runderen verbeterd was ten opzichte van de vorige inspectie.

Melkvee rechterzijde ligboxenstal

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen circa 47 runderen ([voormalige] melkkoeien en één stier) gehouden aan de rechterzijde van de ligboxenstal (gezien vanaf de ingang aan de noordoostkant van de stal).

Wij zagen dat deze runderen tijdens deze inspectie de beschikking hadden over voldoende geschikt voer, en wij zagen dat de algehele conditie van deze runderen sterk verbeterd was ten opzichte van de vorige inspectie.

Verder zagen wij dat er geen mest meer op of tussen de roosters stond, en dat de ligboxen van deze runderen ook voldoende schoon waren.

Ook viel het ons op dat het een stuk rustiger was in de stal (waarschijnlijk omdat de runderen niet meer met elkaar hoefden te strijden voor het weinige beschikbare voer zoals dat tijdens vorige inspecties wel het geval was).

Toezichthoudend dierenarts [REDACTED] heeft de runderen van dichtbij beoordeeld. Ik hoorde haar zeggen dat het aantal kreupelheden sterk verminderd was, maar dat er nog wel twee runderen (werknummers [REDACTED]) kreupel en erg mager waren, en door een dierenarts beoordeeld moesten worden.

Inspectie

Datum

4 6 2020

Onze referentie

159104/122906 [REDACTED]

Wij zagen dat meerdere runderen die ziek of gewond leken niet onmiddellijk op passende wijze werden verzorgd.

Hieruit bleek ons dat er werd gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 1.7, onder c, van het Besluit houders van dieren.

Verder zagen wij dat een ziek of gewond dier niet werd afgezonderd in een passend onderkomen dat zo nodig was voorzien van droog strooisel.

Hieruit bleek ons dat er werd gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 2.4, vierde lid, van het Besluit houders van dieren.

Tevens bleek ons dat hiermee niet was voldaan aan maatregel 3 uit de Last onder Bestuursdwang met referentie BBB/LIT/LIT/U 20/02883.

Tenslotte zagen wij, toezichthouders [REDACTED], dat meerdere afscheidingen van de ligboxen in dit stalgedeelte afgebroken waren, waardoor er scherpe metalen buizen en scherpe voetjes van ligboxen aanwezig waren waar de runderen toegang toe hadden. Verder zagen wij dat een aantal buizen was doorgeroest, waardoor er scherpe metalen randen waren ontstaan.

Wij zagen dat een aantal – maar niet allemaal – van deze ligboxen afgezet was met een strotouwje, maar dat dit niet afdoende was om te voorkomen dat de runderen toegang hadden tot scherpe delen.

Ook zagen wij dat twee ligboxen afgezet waren met een metalen hek. Maar wij zagen dat dit hek aan twee zijden een uitstekende buis had, die in de naastgelegen ligboxen stak. Wij zagen dat de runderen in deze naastgelegen ligboxen zich aan deze buis konden verwonden.

Wij zagen dat behuizingen, waaronder begrepen de vloer, waarin een dier verbleef en inrichtingen voor de beschutting voor een dier op zodanige wijze waren ontworpen, gebouwd en onderhouden dat bij de dieren letsel of pijn werd veroorzaakt en dat het scherpe randen of uitsteeksels bevatte waaraan het dier zich kon verwonden.

Hieruit bleek ons dat er werd gehandeld in strijd met het bepaalde in artikel 1.8, tweede lid, van het Besluit houders van dieren.

Contact dierenarts

Hierop hebben wij tijdelijk het bedrijf verlaten. Toezichthoudend dierenarts heeft telefonisch contact opgenomen met [REDACTED]. Deze vertelde dat er de vorige dag inderdaad een dierenarts langs was geweest om kalveren te onthoornen, en dat deze normaliter ook de varkens had beoordeeld. Dit laatste wist hij echter niet zeker. Verder gaf hij aan dat hij langs zou komen om de kreupele runderen, het kreupele varken en het kreupele schaap te beoordelen als de houders hem hiervoor zouden bellen.

Contact TBM

Hierop hebben wij telefonisch contact opgenomen met TBM. Wij hebben onze bevindingen gedeeld, en gezegd dat het ons gezien de verbeteringen niet proportioneel leek om de twee kreupele runderen mee te voeren. Wij hebben aan TBM voorgesteld om de houders zelf de kans te geven een dierenarts in te schakelen, en anders dit zelf te doen op basis van bestuursdwang. De medewerker van TBM ging hiermee akkoord.

Inspectie

Datum

4 6 2020

Onze referentie

159104/122906, [REDACTED]

Hierop hebben wij weer kort het bedrijf betreden, en onze bevindingen gedeeld met de houders. Wij hebben de heren [REDACTED] gezegd dat zij een dierenarts in moesten schakelen voor de kreupele dieren, en ook de verdere afwijkingen met hen besproken. [REDACTED] gaf aan dat hij zijn dierenarts zou bellen.

Inspectie

Datum
4-6-2020

Onze referentie
159104/12290 [REDACTED]

Vervolgens hebben wij het bedrijf verlaten.

Weiland langs [REDACTED]

Wij, toezichthouders [REDACTED] zagen op de terugweg vanaf het bedrijf twee runderen gehouden in een perceel langs de [REDACTED]. Wij zagen dat één van deze runderen (werknummer [REDACTED]) kreupel liep. (Toezichthoudend dierenarts [REDACTED] heeft het werknummer van dit rund na afloop van de controle nog doorgegeven aan [REDACTED] met het verzoek om ook dit rund te beoordelen)

Locatie:

Perceel langs [REDACTED]

Bevindingen:

Op woensdag 22 april 2020 omstreeks 12.30 uur bevonden wij, toezichthouders [REDACTED] ons op bovenstaande locatie.

Wij zagen vijf runderen gehouden op een perceel langs de [REDACTED]. Wij zagen dat er inmiddels meer gras op het perceel stond, en dat de conditie van deze runderen verbeterd was ten opzichte van vorige inspectie. Wij zagen wel dat één van de runderen kreupel liep aan de linkerachterpoot.

Visitebrief dierenarts

Op donderdag 30 april 2020 ontvingen wij, toezichthouder [REDACTED] en toezichthoudend dierenarts [REDACTED] per e-mail de visitebrieven van het bezoek van [REDACTED] van de [REDACTED] op 24-04-2020 en op 29-04-2020. Daarnaast ontvingen wij ook de visitebrieven van een aantal eerdere bezoeken.

Hierin lazen wij dat [REDACTED] op vrijdag 24-04-2020 samen met [REDACTED] een bezoek had gebracht aan het bedrijf van de [REDACTED]. Tijdens dit bezoek hebben zij geconstateerd dat de algemene conditie duidelijk vooruit was gegaan, en dat de melkproductie stijgt. De meest agressieve koeien met horens waren afgevoerd, en de overige koeien met horens worden op regelmatige basis door een dierenarts onthoord. Deze twee punten gaven meer rust in de veestapel. Twee koeien (werknummers [REDACTED]) waren volgens [REDACTED] oude koeien met versleten beenwerk. Deze moesten zoveel mogelijk op de wei gezet worden, en zo snel mogelijk afgevoerd.

De koe met werknummer [REDACTED] had een kroonrandontsteking, en was behandeld met een antibioticum en een pijnstiller. Dit moest worden herhaald, en de poot zou die dag ook worden bekapt.

Veder lazen wij dat [REDACTED] de varkens en het schaap beoordeeld had. De varkens (waaronder een zeug met biggen, die wij, toezichthouders, niet hadden gezien) lagen er goed bij. Eén vleesvarken was gezond maar mager, en werd door de andere twee bevochten. Dit varken moest apart worden gezet, maar was tijdens het bezoek van de dierenarts niet kreupel.

Het schaap buiten (werknummer [REDACTED]) was kreupel rechtsvoor. Dit schaap moest worden geschoren, bekapt en behandeld met een pijnstiller (en met een antibioticum mocht de temperatuur te hoog worden). Verder was er een plan opgesteld om het voorkomen van Myasis te bestrijden.

In de visitebrief van 29-04-2020 lazen wij dat de behandeling van het rund met werknummer 8732 goed werkte, en dat deze nog twee keer moest worden herhaald.

In de visitebrief van 21-04-2020 lazen wij dat er inderdaad de dag voor onze inspectie een dierenarts langs was geweest voor het onthoornen van een aantal kalveren. Wij lazen hierin echter geen bevindingen betreffende de varkens op het bedrijf.

In de visitebrieven van 24-03-2020 en 21-04-2020 lazen wij tenslotte dat er op die dagen ook een aantal volwassen runderen was onthoofd.

Inspectie

Datum

4 6 2020

Onze referentie

159104/122906/

Bijlage 3 De visitebrieven van de bezoeken [REDACTED] zijn als bijlage 3 bij dit rapport gevoegd.

Bijlage 4 Van haar bevindingen heeft toezichthoudend dierenarts Luiten een veterinaire verklaring opgemaakt. Deze verklaring is als bijlage 4 bij dit rapport gevoegd.

Deze bevindingen worden maatschap Brouns aangerekend.

Overtreder:

Naam:

Adres:

Postcode plaats:

De identiteit is geverifieerd bij de basisregistratie personen.

Te nemen maatregelen:

- Raadpleeg een dierenarts voor de kreupele runderen, voor het kreupele varken en het kreupele schaap;
- Zonder – indien nodig – zieke of gewonde runderen en varkens af in een geschikt onderkomen;
- Verwijder de scherpe en uitstekende delen uit de ligboxenstal;
- Verwijder de scherpe en uitstekende delen uit de percelen met de runderen, schapen en het paard;
- Draag er zorg voor, dat de bovenbuis van de voerhekken voldoende hoog is, zodat de runderen kunnen vreten zonder hun nekken te beschadigen.

1ste opmerkingen overtreder:

We hebben één varken apart gezet, omdat het de andere varkens beet.

De dierenarts is gisteren geweest, en heeft een aantal kalveren onthoofd. Ze loopt normaal dan ook de varkens na, maar we hebben haar gisteren niet gezien omdat we in het land aan het werk waren.

De stier heeft de afrastering in het land plat gelopen.

Het paard is niet van ons, maar is hier tijdelijk door iemand gestald die plek nodig had.

We zullen onze dierenarts bellen.

1ste opmerkingen toezichthouder(s):

Tijdens deze inspectie bleek dat aan twee van de drie maatregelen uit de LOB was voldaan (namelijk maatregel 1: voldoende geschikt voer en maatregel 2: schone en droge ligplaatsen en hygiënische huisvesting voor runderen). Er was niet volledig voldaan aan maatregel 3 (verzorging zieke of gewonde runderen), maar vanwege de grote verbetering ten opzichte van vorige inspectie en de relatief

kleine afwijking hebben wij in overleg met TBM besloten om de houders zelf een dierenarts in te laten schakelen en geen bestuursdwang uit te voeren.

Gezien de historie van het bedrijf is het echter de vraag of deze verbeteringen in stand blijven. Dit zal ook uit nieuwe inspecties moeten blijken.

Verder zijn tijdens deze inspectie een aantal afwijkingen op het gebied van de Identificatie en Registratie van runderen geconstateerd. Om deze reden heeft het bedrijf een aan- en afvoerverbod voor runderen opgelegd gekregen.

Inspectie

Datum
4-6-2020

Onze referentie
159104/122906/

Inspectiehistorie:

Hieronder volgt een overzicht van de opgemaakte bevindingenbrieven en bestuurlijke toezichtrapporten met betrekking tot het betreffende bedrijf sinds 9 maart 2012:

- 09-03-2012: Mondelinge waarschuwing.
- 23-03-2012: Bevindingenbrief nr. 67971: Klauwverzorging rundvee.
- 02-05-2012: Toezichtrapport nr. 68575: Klauwverzorging rundvee.
- 04-07-2012: Toezichtrapport nr. 69700: Klauwverzorging rundvee en 5 kalveren zonder water.
- 25-02-2013: Toezichtrapport nr. 72296: Klauwverzorging rundvee, rund met neusring, vieze roosters en ligboxen, beschimmeld voer op voergang, kapotte ligboxen, geen schone en droge ligplaats voor 7 varkens, 12 jongvee, 3 kalveren en het melkvee, geen afleidingsmateriaal voor 7 varkens, geen water voor schapen, 70 schapen niet afgemeld.
- 10-04-2014: Toezichtrapport nr. 79148: Kreupele stier, mest op voergang en beschimmeld voer, scherpe uitstekende delen, geen schone en droge ligplaats voor 10 jongvee en 2 kalveren.
- 17-06-2016: Rapport van bevindingen nr. 94058. Kreupele dieren, hygiëne huisvesting, ongeschikt/geen voer, scherpe en uitstekende delen.
- 23-08-2016: Rapport van bevindingen nr. 95483. Ongeschikt voer en water, scherpe en uitstekende delen.
- 23-05-2017: Rapport van bevindingen nr. 102146. Ongeschikt voer, scherpe en uitstekende delen, niet naleven plan dierenarts.
- 01-08-2017: Rapport van bevindingen nr. 103729. Zieke/gewonde dieren, scherpe en uitstekende delen, te lage voerbuizen, hygiëne huisvesting, niet naleven plan dierenarts, geen logboek, kreupele runderen, geen afleidingsmateriaal varkens en geen bescherming tegen slecht weer.
- 12-09-2017: Rapport van bevindingen nr. 104445. Te lage voerbuis en geen geschikt voer.
- 14-11-2017: Rapport van bevindingen nr. 106144. Scherpe en uitstekende delen, magere runderen.
- 26-01-2018: Rapport van bevindingen nr. 107602. Scherpe en uitstekende delen, niet tijdig dierenarts raadplegen, te lage voerbuis, geen hygiënische huisvesting.
- 19-12-2018: Rapport van bevindingen nr. 113799. Kreupele runderen, mest boven roosters ligboxenstal, geen logboek, geen geschikt voer, magere runderen.
- 04-12-2019: Rapport van bevindingen nr. 114498. Kreupele runderen, geen geschikte huisvesting zieke dieren, mest boven roosters ligboxenstal, geen logboek, magere runderen, geen (geschikt) voer, kapotte afrastering.
- 15-04-2019: Rapport van bevindingen nr. 115888. Runderen geen hygiënische huisvesting, geen geschikt voer, kreupele dieren niet behandeld en afgezonderd, geiten lange klauwen.

- 30-07-2019: Rapport van bevindingen nummer 117783. Kreupele runderen, runderen geen hygiënische huisvesting, te lage bovenbuis voerhek, geiten met te lange klauwen.
- 17-02-2020: Rapport van bevindingen nummer 121725. Kreupele runderen, magere runderen zonder voldoende geschikt voedsel, runderen geen hygiënische huisvesting, scherpe delen in ligboxenstal.

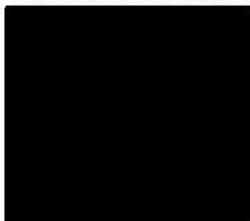
Inspectie**Datum**

4-6-2020

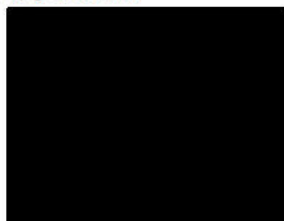
Onze referentie

159104/122906/

Wij hebben dit rapport naar waarheid opgemaakt.

Toeziethoudernummer: [redacted]
op 15 05 2020

Toeziethoudernummer: [redacted]
op 15 05-2020

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht bedrijf

Bijlage 2: Foto's 22 04-2020

Bijlage 3: Visitebrieven [redacted]

Bijlage 4: Veterinaire verklaring

Bijlage1.pdf

Bijlage2.pdf

Bijlage3.pdf

Bijlage4.pdf

Bijlage 2.

De foto's zijn digitaal genomen. De foto's zijn niet bewerkt maar kunnen in grootte aangepast zijn.

Runderen met kale plekken/eelt in de nek gehouden in de loods (stal 2):

Te lage buizen van voerhek waardoor runderen bij het vreten met de nek tegen de buis schuren:

Platliggende afrastering en metalen ladder met scherpe delen in Weiland 1:

Detail van scherpe delen bereikbaar voor runderen op achtergrond:

Stapel houten materialen (waaronder pallets) in Weiland 2 – bereikbaar voor rund en paard:

Detail met (verroeste)
spijkers:

Provisorisch afgezette ligbox met scherpe delen bij 'melkvee' in ligboxenstal:

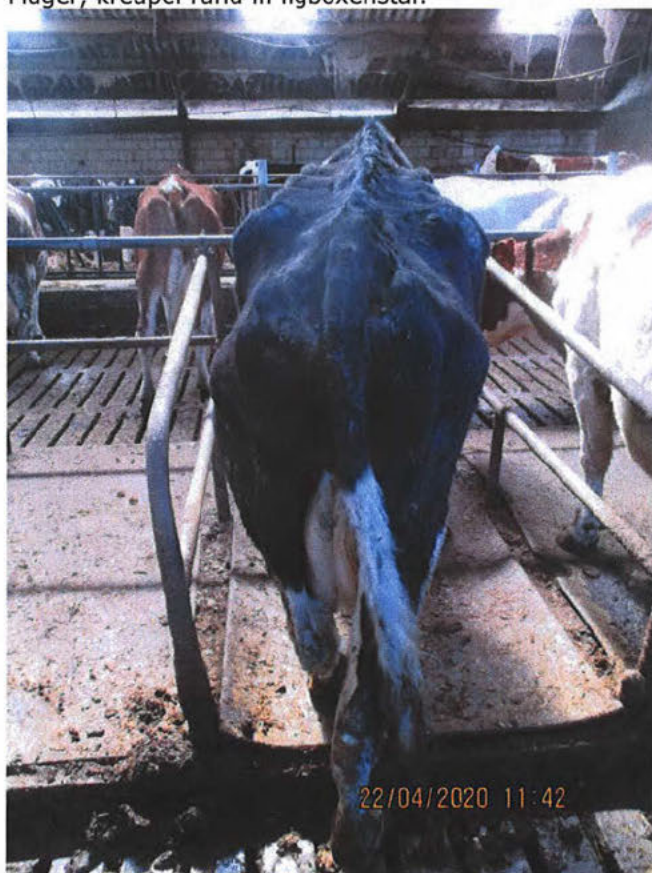
Ligbox met scherpe delen afgezet met strotouw:

Ligboxen afgezet met metalen hek met uitstekende metalen buis:

Mager, kreupel rund in ligboxenstal:

Doorgeroeste staander van afscheiding van ligbox in ligboxenstal:

Detail van doorgeroeste staander – scherpe metalen delen:

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

VETERINAIRE VERKLARING

Naam : [REDACTED]

Postadres : Postbus 43006

Vestigingsplaats : 3540 AA Utrecht

toezichthoudend dierenarts bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid, toezichthouder zoals omschreven in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht, aangewezen om toezicht te houden op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, alsmede toezichthouder zoals omschreven in artikel 2a van het Besluit aanwijzing toezichthouders Wet dieren, aangewezen om toezicht te houden op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet dieren, rapporteert het volgende:

Op 22 april 2020 om omstreeks 10:30 uur zijn door mij onderzocht:

Soort dieren : Runderen, schapen, geiten en varkens
 Aantal dieren (geschat) : 186 runderen (volgens stallijst), 7 varkens, ongeveer 90 schapen, deels met lammeren en circa 12 geiten.
 Ras/geslacht/leeftijd/kleur : Divers

Gegevens omtrent de houder van dieren:

Naam : [REDACTED]
 Relatienummer : [REDACTED]
 Locatie : [REDACTED]

Het betrof een hercontrole naar aanleiding van opgelegde LOD en LOB (zie RVB). Tijdens de hercontrole werd ik vergezeld door inspecteurs [REDACTED] toezichthouders en BOA bij de NVWA.

Voor beschrijving van de verschillende locaties en foto's verwijs ik naar het Rapport van Bevindingen. Van de bedrijfslocatie is hier beneden een plattegrond toegevoegd, zoals tevens gebruikt voor het Rapport van Bevindingen.

Plattegrond veehouderijbedrijf [REDACTED]

Ten algemene was de situatie met betrekking tot de gezondheid, het welzijn en de hygiëne van de verblijven en dieren sterk verbeterd in vergelijking met de aangetroffen situatie tijdens de controle op 17 februari 2020. Er was contact opgenomen met de praktiserend dierenarts, en de adviezen met betrekking tot beter voeren waren opgevolgd. Tevens waren inmiddels enkele runderen onthoord. De hygiëne in de verblijven van de dieren was voldoende tot matig.

Wel troffen wij nog omissies aan die leiden tot onnodige inbreuk op het welzijn van de dieren en onnodig lijden.

Welzijn omissies, bevindingen

In hok 4 en 7 van stal 1, zaten elk drie varkens. Ik controleerde hier de drinknippel op het functioneren. Ik stelde vast dat er bij indrukken van deze drinknippels slechts druppelsgewijs water kwam. Dit is veel te weinig. Er is feitelijk geen sprake van een permanente watervoorziening van deze varkens. Ik zag hoe een van de [REDACTED] [REDACTED] vervolgens water liet lopen in de trog van hok 7. Ik zag dat de varkens hierop direct begonnen te drinken. Ik zag toen ook dat het ene, magere varken van deze drie met de linker voorpoot trok en licht kreupel was.

Ik stelde vast dat deze varkens dorst hadden en niet de beschikking over een toereikende hoeveelheid water.

Het kreupele, magere varken was niet behandeld of gezien door een dierenarts.

NB in de hokken met kalveren, oa hok 1, 2 en 3 had ik de watervoorziening ook gecontroleerd en daar functioneerde de watervoorziening wel. Mogelijk zat de drinknippel van deze hokken dus verstopt. Het is aan de veehouder dit ten minste dagelijks te controleren. De veehouder kreeg van ons de opdracht de watervoorziening bij deze varkens te herstellen.

In stal 2 hok 2.3 zag ik een 13 stuks jongvee. Ik zag dat deze runderen kale plekken, en door eelt verdikte plekken hadden ter hoogte van de nek. Deze plekken kunnen ontstaan door te lage voerbomen en/of onvoldoende aanschuiven van het voer. De runderen schuren en

drukken de bovenzijde van de nek kapot door naar het voer te reiken. Door microscheurtjes/wondjes die in de huid ontstaan hebben bacteriën en kiemen dan eenvoudig toegang tot het lichaam. Dit kan leiden tot abscessen en/of ernstige ontstekingen en tast hierdoor de gezondheid en het welzijn van de dieren aan. Deze aandoeningen kunnen zeer pijnlijk zijn. Door niet tijdig de voerboom te verhogen en/of het voer onvoldoende aan te schuiven wordt dit soort letsel niet voorkomen. Dit zou de veehouder wel moeten doen. Door tijdig en frequent (minimaal 4 keer daags) voer aan te schuiven en/of de voerboom te verhogen of door de voerboom wat meer naar voor te plaatsen kan de veehouder voorkomen dat de runderen tegen deze buis aan gaan staan en drukken. Wanneer er voorkomen wordt dat er contact is met de voerboom door het rund, of enkel zonder druk, kunnen dergelijke letsels en het bijbehorende lijden voorkomen worden.

Weilanden naast de stallen

Ik zag hier aan de linker zijde in weiland 1, 12 runderen lopen. Ik zag dat de afrastering bestaande uit prikkeldraad op meerdere plaatsen plat lag en dat het prikkeldraad hierdoor op de grond lag. Daarnaast zag ik een ladder en oude rubber banden (hierin zitten stukken scherp metaal verwerkt die bij verouderen van de banden los kunnen geraken) die tevens toegankelijk waren voor de runderen. Deze scherpe en uitstekende delen waren toegankelijk voor deze runderen en vormen een reëel gezondheidsrisico voor deze dieren. Ze kunnen er in verstrikt raken en in paniek zich los rukken met ernstige wonden en eventueel breuken tot gevolg. Ze kunnen zich er aan snijden en zo (ernstige) wonden op lopen.

Aan de rechter zijde zag ik een weiland (weiland 2) met één rund en één paard. Ook in deze wei zag ik scherpe en uitstekende delen die toegankelijk waren voor deze dieren en die een reëel gezondheidsrisico voor deze dieren vormde. Ik zag hier diverse stukken hout en oude pallets liggen. Ik zag op diverse plaatsen in dit hout verroestte spijkers naar buiten steken. De poten/benen van het rund of paard kunnen bijvoorbeeld tussen de planken in de pallets vast geraken, waarbij het dier zich in paniek kan proberen te bevrijden en zich daarbij ernstig kan verwonden. De uitstekende spijkers kunnen diep in de klauw of hoef dringen wanneer het dier hier op gaat staan, of door er langs te schuren wonden veroorzaken. Infecties die hierdoor kunnen ontstaan kunnen dodelijk verlopen. Zeker gezien de beperkte hygiëne is het risico op bijvoorbeeld tetanus niet weg te denken.

Weiland [REDACTED] weiland 3, met 3 schapen en vijf lammeren.

Ook in deze wei lagen scherpe en uitstekende delen die toegankelijk waren voor deze dieren. Ik zag dat een bruine ooi een stuk prikkeldraad in de staart gewikkeld had zitten. De veehouders hadden dit zelf nog niet gezien. Er is opdracht gegeven dat ze dit stuk prikkeldraad uit de staart moesten verwijderen.

Daarnaast zag ik een ernstig kreupele witte ooi die de rechter voorpoot niet meer wilde belasten en op drie poten weg hinkte toen ik dichterbij probeerde te komen. Vanuit mijn expertise als dierenarts was mij duidelijk dat dit dier veel pijn leed en daarom de poot niet belastte. Deze ooi moest dringend behandeld worden. De veehouders gaven aan dat dit dier niet in behandeling was en dat er geen dierenarts bij geroepen was. Dit had men duidelijk al wel moeten doen.

Ligboxenstal, stal 1, rechterzijde Net als tijdens de controle op 17 februari 2020 trof ik in hier afgebroken ligboxenbeugels aan, en scherpe en uitstekende delen. De stal is oud en slecht onderhouden. Steeds meer beugels lijken door verroest en deels los te hangen. De runderen hebben hiertoe toegang en kunnen zich onder andere verwonden door langs deze uitstekende delen de huid open te schuren, er op te gaan staan en de klauwen en poten hierdoor te verwonden. De runderen kunnen hierdoor ernstig kreupel worden en ontstekingen ontwikkelen. Te meer door de matige hygiëne in deze stal.

De voedingsconditie en het aantal kreupele runderen was in vergelijking met de controle op 17 februari sterk verbeterd. De pensvulling en lichaamsconditie was bij het overgrote deel van de runderen nu voldoende tot goed.

Ik zag echter nog wel twee magere en ernstig kreupele runderen in het koppel staan. Deze waren niet apart gezet en moesten zich dus in het koppel proberen te handhaven. Dit lukte deze runderen duidelijk niet, en het was duidelijk dat deze runderen pijn leden, was mijn conclusie vanuit mijn expertise als dierenarts. Deze runderen moesten door een dierenarts

beoordeeld en behandeld worden. Het betrof werknummers [REDACTED] links achter kreupel, tijdens de controle op 17-2-2020 ook aangewezen) en [REDACTED] (links voor kreupel).

Weiland langs [REDACTED] Ik zag hier een kreupel rund met werknummer [REDACTED] Dit rund dient door de dierenarts beoordeeld en behandeld.

Omissies I&R, bevindingen

De identificatie en registratie van het vee vertoonde omissies.

Tijdens de controle waren meerdere kalveren van meer dan een week niet geormerkt.

Onder andere 3 kalveren in hok 5, stal 1, waren duidelijk ouder dan een week. Vanuit mijn expertise als dierenarts wist ik dit, gezien het formaat en het feit dat geen van deze kalveren nog een stuk ingedroogde navelstreng aan de buik hadden. *NB de navelstreng van het pasgeboren kalf droogt in en valt vervolgens binnen 7 tot 10 dagen na de geboorte af.*

Daarnaast zag ik in het weiland naast de stallen twee pinken zonder oormerken.

In de iglo's bij de ligboxenstal zag ik eveneens 4 ongemerkte kalveren. De leeftijd van deze kalveren heb ik niet beoordeeld tijdens de controle.

Maatregelen

Risico's ten gevolge van scherpe en uitstekende delen zijn gemakkelijk te voorkomen. Nalatig, slecht en onvoldoende onderhoud zijn naar mijn mening, gezien de historie, mede de oorzaak van deze omissies. De veehouders hebben opdracht gekregen de scherpe en uitstekende delen ontgankelijk voor de dieren te maken, dan wel te verwijderen uit de weilanden dan wel verblijven en waar nodig degelijk te repareren, zodat ook geen nieuwe gezondheidsrisico's ontstaan.

De watervoorziening van de varkens dient gerepareerd.

Het schaap dient bevrijd van het stuk prikkeldraad in de staart.

Er dient een dierenarts ingeschakeld te worden voor het kreupele schaap, de kreupele runderen en het magere, licht kreupele varken. De veehouder ging de dierenarts zelf inschakelen.

Daarnaast dienen de veehouders nauwer samen te werken met hun dierenarts. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door maandelijkse bedrijfsbegeleiding, zowel voor de varkens, runderen, schapen als geiten. De dierenarts kan proberen de veehouders te leren alerter te zijn op de diergezondheid en hen leren beter in te schatten wanneer er nood is aan diergeneeskundige zorg voor de dieren. Dit is noodzakelijk, blijkt uit de herhaalde vaststelling dat de veehouders niet of veel te laat de dierenarts in schakelen bij gezondheidsproblemen van het vee.

NB uit mijn gesprek met dierenarts Stans bleek dat hij zeker bereid is de veehouders vaker te bezoeken en ondersteunen. De veehouders dienen echter zelf het initiatief te nemen, zodat gezamenlijk aan een verbetering van dierenwelzijn gewerkt kan worden.

Plaats en datum: 14-5-2020
Utrecht,

Handtekening:

